

Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad

Beleidsplan

versie 2021

Een overzicht van beleidsuitgangspunten en operationele doelen van de VVAB. Een regelmatig aan actuele ontwikkelingen aangepast document dat houvast biedt voor de ontwikkeling en leefbaarheid van de monumentale binnenstad en de activiteiten van de VVAB.

Inleiding

Na de eerste ontwrichtende lockdown ter bestrijding van het coronavirus, lijkt de stad zich voorzichtig te herstellen en blijkt deze nog immer aantrekkelijk. Dat is niet altijd zo geweest.

De VVAB werd in 1975 opgericht als reactie op een periode van sloop, verkeersdoorbraken en verwaarlozing van de historische bebouwing, die leidde tot een desolate en verpauperde binnenstad. In de jaren zeventig volgde een omslag in het denken over de binnenstad. De cityvorming werd gestopt. Sinds die tijd maakt de VVAB, samen met andere organisaties en actieve burgers, zich sterk voor het behoud van het historische erfgoed, de openbare ruimte en een goed woon-, werk- en verblijfsklimaat. Niet zonder succes. In 1999 werd de binnenstad, op voorstel van de gemeente, 'beschermd stadsgezicht' en in 2010 UNESCO Werelderfgoed, waarbij niet alleen oog was voor de unieke waarde van de 8000 monumenten, maar ook voor waarden van een levende stad, zoals diversiteit (aan mensen en functies), tolerantie, creativiteit en innovatief vermogen.

Amsterdam, en meer in het bijzonder de binnenstad, werd weer aantrekkelijk als woonplek, als vestigingsplaats en als verblijfplaats voor bezoekers. Dat de stad er weer zo mooi bijligt en in trek is, zijn we als stakeholder natuurlijk blij mee, maar de keerzijde is dat de stad uit balans is geraakt. Met de commercialisering van de binnenstad zijn de prijzen van grond en vastgoed gestegen, staat het fysieke erfgoed opnieuw onder druk, worden woningen onttrokken ten behoeve van vakantieverhuur, B&B en verkamering, is het winkelaanbod verschaald, zijn broedplaatsen naar de rand van de stad verdreven, wordt het straatbeeld op veel plekken gedomineerd door toeristen en toeristenindustrie, en heeft het 'overtourisme' bijgedragen aan een onleefbare binnenstad. Minder renderende functies zijn verdreven ten koste van de monumentale, multifunctionele en diverse binnenstad. Amsterdammers ervaren het centrum steeds minder als 'hun' binnenstad. De VVAB blijft vechten voor een authentiek historische, diverse en leefbare (binnen)stad, waar arm en rijk, oud en jong, gezin en alleenstaande kan wonen, werken en ontspannen en die primair aantrekkelijk is voor bewoners en daarmee ook voor bezoekers.

2020 is het jaar van het coronavirus. De eerste lockdown heeft de binnenstad onmiddellijk een ander aanzien gegeven. Vooral op de Wallen werd zichtbaar hoe mooi dat historische gebied is en hoe bewoners zich van een zware last bevrijd weten zonder die massale bezoekersstromen. Kunnen we dat vasthouden na corona -als we het virus onder controle krijgen- of gaan we terug naar het 'oude normaal'? Kunnen we de openbare ruimte weer veroveren op de extra terrassen die 'tijdelijk' vergund zijn om de horeca financieel te steunen? Kunnen we de binnenstad weer tot ontspannen plek maken waar Amsterdammers en bezoekers zich thuis voelen en elkaar waarderen? Zowel vanuit de bevolking, belangenorganisaties en de gemeente wordt ingezet op het verbeteren van de leefbaarheid, op weg naar een 'stad in balans'. Als VVAB gaan we daarvoor. Een deel van de gepresenteerde plannen gaat ons echter niet ver genoeg.

Ook al staat de stad er behoorlijk goed bij, er is vanuit de gemeente te weinig oog voor bescherming van het gebouwde erfgoed. Bij de noodzakelijke verduurzaming van de stad dreigen het beschermd stadsgezicht en de waardevolle interieurs de dupe te worden. Ook het noodzakelijke herstel van kades en bruggen dreigt ten koste te gaan van de monumentale kwaliteit daarvan, met inbegrip van de historische bomenstructuur en de aangrenzende, te verstevigen historische panden.

Lichtvervuiling in reclame-uitingen is ook een groot probleem in de binnenstad. Led-schermen duiken overal op, niet alleen in de vorm van MUPI's, maar ook steeds meer in etalages en op andere plekken waar de inpandige beeldschermen goed zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte en bijdragen aan een onrustig en commercieel straatbeeld.

Genoeg bestaansrecht voor de VVAB! Hoewel we onze doelen langs allerlei wegen willen bereiken, variërend van samenwerking en overtuigingskracht tot actie, bezwaar en beroep, realiseren wij ons dat het uiteindelijk de lokale overheid is die in beleid en handhaving stuurt op de kwaliteit van de stad. Daarom richten we ons met onderstaande programmapunten -waar mogelijk voorzien van gewenste maatregelen- i.h.b. tot het gemeentebestuur. De tijd dat Amsterdam naam heeft dat er alles kan en mag moet echt voorbij zijn.

Beschermd stadsgezicht

De historische binnenstad van Amsterdam behoort tot de grootste en gaafste historische stadskernen van Europa. De stedenbouwkundige structuur heeft vrijwel onbeschadigd de eeuwen getrotseerd. De historische structuur heeft de negentiende-eeuwse schaalvergroting opgevangen zonder al te veel in het oog lopende aantastingen en de cityvorming bleef grotendeels beperkt tot het middeleeuwse stadshart. De naoorlogse doorbraken zijn uiteindelijk beperkt gebleven tot het oostelijke deel van het centrum.

1. Behoud en herstel. Dit moet het uitgangspunt blijven voor het historische erfgoed van de Amsterdamse binnenstad. Er dient zo weinig mogelijk te worden gesloopt, en wanneer sloop/nieuwbouw onvermijdelijk is dienen bestaande waarden c.q. karakteristieken te worden meegegeven voor de vervangende nieuwbouw. De waarderingsskaarten moeten daartoe daadwerkelijk actueel worden gehouden.
2. Orde-2 panden. De frontlinie wordt thans gevormd door zogenaamde orde-2- panden, vaak negentiende-eeuwse panden, maar ook in de jaren zestig en zeventig herbouwde monumenten. Niet alle panden zijn topmonumenten, maar ze zijn absoluut waardevol voor het stadsgezicht. Een wettelijke bescherming voor deze panden ontbreekt en daar moet verandering in komen.
3. Orde-3 panden. Dit betreft een zeer diffuse groep van gebouwen die geen effectieve bescherming genieten. Het zijn meestal bouwwerken van vóór 1940, die wat schaal en detaillering betreft, passen in de gevelwand, maar niet noodzakelijkerwijs een architectonische of stedenbouwkundige meerwaarde hebben voor het beschermd stadsgezicht. Er zijn ook Orde-3 panden uit de periode tussen 1940 en 1970 die in cultuurhistorisch, architectuurhistorisch of, in zeldzame gevallen, stedenbouwkundig opzicht een positieve bijdrage leveren aan de beeldkwaliteit of op andere wijze een positieve betekenis hebben voor de stad en dus het behouden waard zijn. Een kwaliteitstoets bij verbouwing of sloop moet een vorm van bescherming gaan bieden.
4. Daklandschap. De vijfde gevel, het daklandschap, verdient hernieuwde aandacht, deze wordt vooral gevoed door de energietransitie. Belangrijk is daarbij dat bestaande, in de huidige Welstandsnota (Schoonheid van Amsterdam, 2016) beschreven regels gehandhaafd blijven. 'De daken moeten vol' is het credo van de gemeente, vol met zonnepanelen wel te verstaan. Deze mogen tot op heden niet zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte, er zijn echter plannen om dat via de Welstandsnota en het Beleidskader Monumenten wél toe te staan. Daarnaast doen in dit kader ook andersoortige installaties hun intrede. Bij vergunningverlening en de uitvoering van bouwplannen moet erop worden toegezien dat deze voorzieningen consequent inpandig worden gerealiseerd.
5. Hoogbouw. Het uitgangspunt is geen (super)hoogbouw in Amsterdam. Niet alleen is die ongewenst als de hoogbouw zichtbaar is vanuit de binnenstad. Ook moet tegengegaan worden dat de oude stad een vreemde enclave wordt, omsloten door een muur van hoogbouw. De huidige Hoogbouwvisie blijft daarbij leidend.
6. Ensembles. Waar samenhang tussen verschillende panden bestaat, is het van belang dat deze wordt gehandhaafd. Het schrikbeeld daarbij is Amsterdam-Zuid waar commercieel belang gaat boven cultuurhistorisch belang en architectonisch waardevolle ensembles in rap tempo verdwijnen.
- 7.

Monumenten

8.000 Monumenten in de relatief kleine binnenstad maken Amsterdam uniek in de wereld. Het historische karakter spat ervan af. Zij maken ieder deel uit van een collectief, het Beschermd stadsgezicht, maar hebben vooral ook individueel een identiteit met een eigen gelaagdheid die hun geschiedenis weerspiegelt, en dat zowel in het exterieur als het interieur.

1. Monumenten- en welstandsadviesing. Het is belangrijk dat erfgoedorganisaties, zoals de VVAB, en bewoners werkelijk kunnen participeren. Aanvragen voor omgevingsvergunningen moeten daartoe op eenvoudige wijze toegankelijk worden gemaakt.
2. Erfgoedorganisaties zouden meer mogelijkheden tot adviesing en beïnvloeding van bouwplannen in de binnenstad moeten hebben. Daarvoor is het nodig dat zij – al dan niet onder embargo – de beschikking krijgen over de bij de vergunningaanvraag behorende stukken en de eventuele preadviezen van Monumenten en Archeologie (MA). Daarmee wordt het welstandstoezicht transparant en worden belanghebbenden in staat gesteld bouwvragen in een vroegtijdig stadium te beoordelen, waardoor het aantal bezwaarprocedures kan afnemen. De VVAB gaat ervan uit dat de voorgeschreven participatie in de nieuwe omgevingswet in belangrijke mate aan deze wensen tegemoet zal komen.
3. Duurzaamheid. De VVAB beseft dat de duurzaamheidsagenda en daarbinnen vooral de energietransitie, gevolgen gaat hebben voor de Amsterdamse binnenstad en haar monumenten. Het is van belang te begrijpen dat in de binnenstad niet alles mogelijk is, ook omdat verkeerde ingrepen monumenten kunnen aantasten. Van groot belang daarbij is dat huidige regelgeving in de Welstandsnota blijft gehandhaafd en gerespecteerd. De binnenstad hoeft niet de proeftuin te zijn voor maatregelen die elders veel meer opleveren. Dat neemt niet weg dat bepaalde maatregelen mogelijk zijn, mits dit met kennis van zaken gebeurt. Veel zaken spelen daarbij een rol: lokale energieopwekking, andere wijze van verwarming en isolatie in het exterieur als wel het interieur zijn daarvan de belangrijkste. Het duurzaam maken van monumenten is een specifieke problematiek. Nader onderzoek en begeleiding van eigenaren is daarbij cruciaal.
4. Historische interieurs. Uitbreiding van de kennis van en waardering voor historische interieurs is wenselijk. Aanvulling van de redengevende omschrijvingen van beschermde monumenten kan verwaarlozing en ondoordachte sloop tegengaan, maar is nog meer van belang bij het op juiste wijze toepassen van maatregelen in het kader van de energietransitie zoals: vloerverwarming, vloerisolatie, voorzetwand, achterzetraam, dakisolatie en ventilatie.
5. Bouwbesluit. Hedendaagse nieuwbouweisen kunnen niet worden toegepast op monumenten want daaraan kan geen enkel monument voldoen. 'Gebleken geschiktheid' zoals vastgelegd in NEN8700 is een beter uitgangspunt. De gemeente dient niet meteen aan te schrijven, maar eerst te monitoren. Indien funderingsherstel écht noodzakelijk is in het kader van versteviging van kademuren dient de gemeente een bijdrage in de kosten te verlenen.
6. Orde-1, maar géén monument. Het blijkt dat in Amsterdam een aantal panden als Orde-1 is gewaardeerd maar die geen gemeentelijk of rijksmonument zijn en de daarbij behorende bescherming ontberen. De reden van deze discrepantie is onduidelijk en behoeft actie van MenA. Daarbij moet er door de VVAB op worden gelet dat deze panden in de binnenstad gemeentelijk monument worden en er dus geen panden (onnodig) worden afgewaardeerd naar Orde-2.
7. (Keur)tuinen. Aantasting van de groene tuinen in de grachtengordel, zoals vastgelegd in de bestemmingsplannen, moet worden tegengegaan. De nu nog niet beschermde 'achtergevelruimte' zou onder hetzelfde beschermingsregime moeten worden

gebracht, zodat omvang en kwaliteit van het groene binnengebied worden vergroot en verstening wordt tegengegaan. Specifiek voor keurtuinen geldt dat deze in de praktijk van vergunningverlening en besluiten op bezwaar onvoldoende zijn beschermd door een te soepele uitleg van het overgangsrecht en het ten onrechte vergunnen en legaliseren van bebouwing. Een initiatief van de VVAB om hier verandering in aan te brengen ligt voor de hand.

8. Kelders. De aantasting van historische kelders in beschermde monumenten en daarmee van de structuur van die monumenten moet worden voorkomen, in elk geval als er hoge monumentale waarden in het geding zijn. De vergunningverlening is hier in 2020 gelukkig op aangepast. Een en ander moet nog wel worden vastgelegd in het Beleidskader Monumenten.
9. Jonge monumenten. Ook in het zogenaamde Post-65 tijdperk is er veel gebouwd in de binnenstad. Vanwege de leeftijd hebben deze 'monumenten' vaak nog geen orde-aanduiding op de waarderingkaart. Toch is er een flink aantal panden, ook van vóór de genoemde periode, dat vanwege de architectonische kwaliteit bescherming behoeft. De VVAB zal zich daar met andere erfgoedorganisaties en MenA voor inzetten.

Water

Het water is het 'Blauwe goud' van Amsterdam en geen restlocatie voor het oplossen van problemen op de wal. Het vraagt om eigen, op kwaliteit en balans gerichte maatregelen. De grachten, waterwegen, bruggen en sluizen vormen een essentieel onderdeel van het van rijkswege beschermde stadsgezicht en van het waterbergingssysteem, met legio mogelijkheden voor vervoer en recreatie.

1. Waterstructuur. Ruimtelijke plannen dienen consequent te worden beoordeeld op hun eventuele invloed op de waterstructuur en het beschermde stadsgezicht, waar die wateren toe behoren. Herstel en verbetering van de waterstructuur is nodig, met meer aandacht voor open zichtlijnen vanaf de wal op het water en omgekeerd. De afstand van minimaal twee meter tussen woonboten moet weer worden hersteld.
2. Welstand. Welstandsbeleid strekt zich ook uit tot liggende en varende schepen. Bij vervanging van woonarken zouden binnen het beschermd stadsgezicht uitsluitend woonschepen moeten terugkeren. Voldoende diversiteit van soorten en maten schepen is een must voor de levendigheid van het binnenwater, met extra aandacht voor het behoud en uitbreiding van het aantal historische schepen, ons 'varend erfgoed'. De privatisering en verrommeling van de waterkanten moet worden tegengegaan. Verwaarlozing en onderhoudsachterstand op en rond het water moet systematischer worden gesignaleerd en aangepakt. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het verwijderen van bootwrakken, die thans jaren blijven liggen. De VVAB vindt het subtiel aanlichten van de monumentale bruggen meer passend dan de huidige feestlampjes.
3. Duurzaam goederenvervoer over water. Er zijn de komende jaren veel inspanningen nodig voor herstel van de kades. Op korte termijn zijn preventieve maatregelen nodig zoals een verbod op zwaar vrachtverkeer en bouw materiaal op de wal. Het water leent zich uitstekend voor het vervoer van goederen en bouwmaterialen ter ontlasting van kades, met goederenoverslag buiten het centrum van groot naar klein vervoer. Veel winst is al snel te behalen met ophalen van afval over het water, daarmee komt een einde aan overbelasting van de walkanten door zware vuilnisauto's.
4. Drukke en overlast op en rond het water. Het massatoerisme is een bedreiging gebleken voor het 'blauwe goud' van Amsterdam. De VVAB is blij met de nieuwe Nota Varen 2019-2025. Zij zal de aangekondigde maatregelen kritisch volgen. De VVAB pleit ook voor het verplicht stellen van het gebruik van headsets op alle open boten met gids en het reguleren van het (overmatig) alcoholgebruik op boten.

5. Handhaving. De VVAB gaat het effect monitoren van de handhavingsmaatregelen op geluids- en gedragsoverlast en het terugdringen van de illegale passagiersvaart van het Programma Varen 2019-2025. Zij ondersteunt het voornemen van de gemeente om de handhaving te digitaliseren door het ontwikkelen van de 'digitale gracht'. De VVAB heeft hierover eind 2018 de gemeente een advies gestuurd na jaren van gebrekkige handhaving op het water. De afhandeling van klachten over overlast op het water moet eveneens worden verbeterd. Boetes voor overtredingen dienen te worden verhoogd willen ze een afschrikwekkende werking krijgen. Het nieuwe vaarbeleid staat of valt met effectieve handhaving.
6. Vakantieverhuur en B&B op boten. Extra aandacht is nodig voor gerichte handhaving op de overlast door B&B's op woonboten. Er ontbreekt thans nog een afdoende wettelijk kader om in te grijpen als woonboten specifiek voor dit doel aangekocht en verbouwd worden en vervolgens voor veel overlast zorgen.
7. Bevorderen van emissievrij en veilig varen. Het elektrificeren van alle particuliere schepen per 2022 en beroepsvaart per 2025 is gemeentebestuur. Alle nieuw vergunde schepen moeten per 2022 al emissievrij zijn! Dit zijn voor de VVAB positieve en noodzakelijke maatregelen om de luchtkwaliteit op het water te verbeteren.

Openbare ruimte

Het beschermd stadsgezicht omvat zowel de bebouwde omgeving als de openbare ruimte, waaronder het water.

De inrichting van de openbare ruimte moet aansluiten op het beschermd stadsgezicht en bijdragen aan een 'ontspannen' binnenstadmilieu, waarbij het verkeers- en vervoersnetwerk primair is afgestemd op voetgangers en fietsers. De samenhang tussen de (monumentale) bebouwing en de aangrenzende openbare ruimte is gediend bij integrale welstandsbelemmering met het fysieke domein.

1. Welstand Openbare ruimte. De VVAB hecht grote waarde aan het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR), opgenomen in de Puccini-methode, waarbij gebruik gemaakt wordt van eenduidige profielen en bijpassende duurzame materialen. Daarbij dient te worden uitgegaan van het 'primaat van het beeld'. Het aantal bijzondere locaties, waar van het HIOR wordt afgeweken, moet zeer beperkt blijven. De belemmering van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (incl. MA) dient zich uit te strekken tot het gehele fysieke domein, zodat de advisering ook de inrichting van de openbare ruimte omvat, inclusief publiek en privaat (terras)meubilair. Daarvoor is een eenvoudig toetsingskader nodig. Bespoedig de verbetering van het historische stadsgezicht door planmatige plaatsing van passende straat- en gevelantaarns, aansluitend op eerdere besluitvorming ter zake.
2. Reclame. De VVAB bestrijdt de wildgroei aan reclame-uitingen in de openbare ruimte, zoals digitale bilboards, vlaggen en banieren. Er is weliswaar een nieuw Kader Buitenreclame waarin steigerdoekreclame is verboden en bewegende beelden worden teruggedrongen, maar dat gaat de VVAB niet ver genoeg, zeker niet waar het lichtvervuiling betreft, zoals door MUPI's die als paddenstoelen uit de grond schieten en de wildgroei aan ontsierende digitale beeldschermen achter (winkel)ramen, die bijdragen aan een onrustig straatbeeld. Als het Kader Buitenreclame over twee jaar wordt geëvalueerd moet worden ingezet op scherpere reclameregels.
3. Openbaarheid. De openbare ruimte moet openbaar blijven, en worden ervaren als publieke ruimte zonder consumptiedwang. De VVAB wil paal en perk stellen aan commercialisering en privatisering van de openbare ruimte door terrassen, reclameborden, etc. Om te beginnen moeten de regels voor horeca en -terrassen worden aangescherpt, waarbij ook terrassen op brugvleugels worden tegengegaan. Ondernemers zijn verantwoordelijk voor beperking van de overlast voor omwonenden. Stop met sluipende 'privatisering' van de brugvleugels door horecaondernemers. De

Amsterdamse stegen, nu veelal afgesloten met hekken, zouden weer zoveel mogelijk openbaar toegankelijk moeten worden.

4. Wandel en fietsstad. De VVAB is groot voorstander van een autoluwe, emissievrije (binnen)stad, waarbij voetganger en fietser het primaat hebben. Bewoners en bezoekers hebben recht op voldoende wandel- en verblijfsruimte, dat in drukke straten minimaal twee meter vrije stoepruimte betekent zoals opgenomen in het beleidskader Ruimte voor de voetganger. De grachten moeten zo veel mogelijk parkeervrij worden. Laden en lossen moet mogelijk blijven; dat is belangrijk voor de stad. Wanneer we om te beginnen de parkeerplaatsen op de Keizersgracht worden opgeheven kan een promenade ontstaan vanwaar voetgangers eindelijk ongestoord van de architectuur kunnen genieten. Stoepen hoeven op de grachten niet persé breder: ook aan de waterkant kan de gewonnen ruimte aan voetgangers worden gegeven. Dankzij het afnemend autobezit kan het aantal autoparkeerplaatsen drastisch omlaag. In geval compensatie 'nodig' mocht blijken (maximaal 1 op 1), dan in ondergrondse of inpandige parkeervoorzieningen aan de rand van de stad (Park & Ride) en – met name voor centrumbewoners en ondernemers – aan de rand van de binnenstad. En natuurlijk horen touringcars en zwaar vrachtverkeer niet in de binnenstad, net zomin als fietstaxi's, tuktuks, segways, e.d.
5. Bruggen, kades en walkanten. Deze vragen extra aandacht vanwege de gigantische versterkingsoperatie die noodzakelijk is geworden vanwege jarenlange verwaarlozing ervan en het toestaan van zwaar verkeer op de grachten. Rücksichtsloze vernieuwing met aantasting van authentieke elementen waaronder de bomen op de grachten ligt vanwege haast en kostenbeheersing op de loer en moet worden voorkomen. Historische bruggen, monumenten, moeten hun oorspronkelijk karakter behouden.

Leefbaarheid

Vóór corona werden er in 2030 32 miljoen bezoekers verwacht, de vraag is of dat nu anders ligt. Wanneer de druk van het (massa)toerisme op de historische (binnen)stad zo groot wordt dat de leefbaarheid wordt aangetast, zullen bewoners de stad verlaten en/of de 'eigen' woning 'vermarkten', waardoor het draagvlak voor stedelijke functies en voorzieningen afneemt. Het toerisme drukt dan zijn stempel op het karakter van de stad. Maar het economisch profijt weegt niet op tegen het verlies aan identiteit en leefbaarheid. Economisch rendementsdenken vormt op de lange duur een gevaar voor het UNESCO-erfgoed van Amsterdam en zijn bewoners. Dit denken voedt het massatoerisme, dat zorgt voor verslechtering van de balans en de leefbaarheid. Daarbij komt dat de horeca- en toeristenbranche steeds meer in handen komt van buitenlandse beleggers, zodat Amsterdam minder profiteert van de opbrengsten. Het economisch belang van de toeristensector moet sterk worden gerelativeerd.

1. Rem op de groei van het toerisme in de binnenstad. De VVAB pleit voor vermindering van het aantal bezoekers naar het niveau van 2014. Dat betekent dat we terug moeten naar 12 miljoen overnachtingen per jaar, en minder dagbezoek. Om dat te bereiken zijn maatregelen nodig zoals:
 - Belasten van goedkope vakantievluchten, zowel op Schiphol als op Lelystad, mocht dat nog worden geopend.
 - Toeristenbelasting gebruiken als instrument om de overnachtingsprijs fors te verhogen.
 - Verplaatsen van de prostitutie naar binnen of naar een prostitutiehotel elders, al dan niet in de binnenstad.
 - Coffeeshops alleen toegankelijk maken voor Nederlanders.((ingezetenen?))
 - Sowieso het imago van seks en drugs krachtig bestrijden en commerciële partijen die ermee adverteren aanpakken.
 - Bij alle beleid en maatregelen uitgaan van het belang van de leefbaarheid van haar

inwoners, zoals overigens wettelijk verplicht: "Een gemeente voert alleen taken uit die direct van belang zijn voor haar inwoners" (Gemeentewet Rijksoverheid).

2. Overnachtingsbeleid. Het aantal hotelkamers in en rond Amsterdam breidt zich steeds meer uit. In Amsterdam geldt een hotelbeleid met een streng 'geformuleerde' hotelstop. Alleen komt daar niet zo veel van terecht, bestaande bestemmingsplannen bieden nog steeds veel te veel ruimte voor uitbreiding van het aantal hotelkamers. Deze bestemmingsplannen dreigen het door de gemeente geformuleerde beleid teniet te doen. De VVAB vindt daarom dat aanpassing van bestemmingsplannen noodzakelijk is. Mogelijke maatregelen zijn:
 - Uitbreiden van de hotelstop tot de Metropool Regio Amsterdam. Daarvoor moet de ruimte voor hotelontwikkeling uit de bestemmingsplannen worden gehaald.
 - Het in de hele stad verbieden van vakantieverblijf aan toeristen van gehele woningen.
3. Evenementen. Slechts 20% van de Amsterdammers heeft de afgelopen twee jaar een festival bezocht. De festivals dragen daarmee bij aan overtoerisme en leggen bovendien een onevenredig grote last op de omwonenden tot in de verre omtrek. Noodzakelijke maatregelen zijn o.a.:
 - Verplaatsen van een groot deel van feesten evenementen naar andere stadsdelen.
 - Weigeren van een vergunning voor openluchtfestivals en daarmee de parken te behouden waarvoor ze zijn bedoeld: rust en groen voor de (vaak kleinbehuisde) bewoners van de stad.
 - Verbieden van kaartverkoop in de openbare ruimte. Openbare ruimte dient openbaar toegankelijk te zijn.
 - Hanteren van een strikte geluidsnorm voor versterkt geluid in de openbare ruimte, met een limiet van 85db op de gevel.
4. Branchering en vastgoed. Om de diversiteit in het winkelbestand te waarborgen zijn alle toepasselijke ruimtelijke orderings- en privaatrechtelijke instrumenten nodig.
 - Een goede ontwikkeling is dat de gemeente is gestopt met de verkoop van gemeentelijk vastgoed, en die gebruikt om kwetsbare functies voor de (binnen)stad te behouden en ontwikkelingen te sturen.
 - Een actief verbod op meer van de op de eenmalige bezoek gerichte detailhandel is noodzakelijk.

Handhaving en nieuwe wet- en regelgeving

Zonder afdoende controle op naleving van regels en zonder effectieve handhaving wordt het beleid een dode letter.

1. Handhaving op alle fronten terug op niveau. Handhavers - de ambtelijke ogen en oren - willen we weer terug op straat, zodat b.v. illegale verbouwingen van onze monumenten snel en adequaat worden aangepakt en de regels voor welstand en openbare ruimte en het gebruik van woningen weer worden nageleefd. De verkokering bij de handhaving moet stoppen, zodat handhavers op alle, of zoveel mogelijk, terreinen deskundig en bevoegd zijn. Als ondernemers weer gaan betalen voor het gebruik van de publieke ruimte, voor terrassen, uitstallingen en reclame, kan daarmee een deel van de handhaving worden gefinancierd.
2. Toeristenbelasting. Dient te worden gebruikt voor de handhaving en om de overlast en problemen die het toerisme met zich meebrengt aan te pakken.
3. Omgevingswet. Op 1 januari 2022 zal de nieuwe Omgevingswet in werking treden. Deze wet bundelt en vereenvoudigt de regels voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en versnelt besluiten over projecten. Vereenvoudiging van regelgeving betekent echter dat er open normeringen zullen ontstaan. Het gevaar bestaat dat dit ten koste kan gaan van de monumentale en ruimtelijke kwaliteit. De exacte invulling van de verschillende normen zal de komende jaren plaatsvinden. De VVAB zal daar

alert op zijn. De nieuwe wet en het daaraan gekoppelde Omgevingsbesluit benadrukken het belang van de participatie van belanghebbenden: het “in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden [...] bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit”. Met name omtrent het stadium waarin belanghebbenden bij de besluitvorming moeten worden betrokken is interessant voor de VVAB. Dat is onder de werking van de huidige Wabo soms rijkelijk laat. Ook hier is aandacht vereist.

4. Huisvestingsverordening. Per 1 januari 2020 is de nieuwe Huisvestings-verordening van kracht geworden. Met name de verkamering zal door deze verordening worden aangepakt. Voor een B&B is thans een vergunning nodig. Aan vakantieverhuur worden eisen gesteld. De huisvestingsverordening 2020 is weliswaar een belangrijke verbetering, maar gaat de VVAB nog lang niet ver genoeg. Verkamering moet volledig stoppen. De VVAB wil vakantieverhuur niet alleen verbieden in een drietal wijken (Burgwallen-Oude Zijde, Burgwallen-Nieuwe Zijde en Grachtengordel-Zuid), maar in de gehele binnenstad.